

Uchwała Nr 753/2014
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 6 listopada 2014 r.

w sprawie oceny programowej na kierunku „teologia” prowadzonym na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 48a ust. 3 oraz art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej – po zapoznaniu się z raportem Zespołu Oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, a także kierując się sprawozdaniem Zespołu działającego w obszarze nauk humanistycznych w sprawie oceny programowej na kierunku „teologia” prowadzonym na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

warunkową

§ 2

Warunkowa ocena, o której mowa w § 1, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie PKA warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej, bowiem kryteria dotyczące programu studiów, zasobów kadrowych, a także wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia otrzymały ocenę „znacząco”. Ponieważ kryteria te uzyskały ocenę niższą niż „w pełni”, nie zaistniały przesłanki do wydania oceny pozytywnej.

Pozostałe spośród ośmiu kryteriów oceny programowej, tj. kryteria odnoszące się do: koncepcji rozwoju kierunku, celów i efektów kształcenia oraz systemu ich weryfikacji, infrastruktury dydaktycznej, prowadzenia badań naukowych i systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się otrzymały ocenę „w pełni”.

W odniesieniu do **kryterium dotyczącego programu studiów** zastrzeżenia budzą praktyki zawodowe przygotowujące do nabycia umiejętności koniecznych do wykonywania pracy nauczyciela religii. Niezbędne jest dokonanie korekty *Regulaminu praktyk* i opracowanie spójnego z nim sylabusu.

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2012 poz. 131), odróżnia praktykę dotyczącą przygotowania w zakresie psychologiczno-pedagogicznym (moduł 2, łącznie 30 godz.) od praktyki w zakresie dydaktycznym (moduł 3, łącznie 120 godz.), co zostało pominięte w regulaminie praktyk. Ponadto w przedstawionym przez Wydział Teologiczny regulaminie praktyk nie ma opisu działań wskazujących na realizację wymagań standardów w zakresie kształtowania kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Brak także regulaminu praktyk dla studiów niestacjonarnych oraz wystandaryzowanego dziennika praktyk. Wprawdzie Uczelnia poinformowała, iż „program praktyk nauczycielskich został zmodyfikowany tak, by umożliwić realizację wszystkich wymogów zawartych w rozporządzeniu MNiSW z dnia 17.01.2012 r.”, jednakże nie przedstawiła dokumentacji potwierdzającej wprowadzone zmiany.

W opinii studentów stawiane im wymagania są zbyt niskie, gdyż nie oczekuje się od nich zdobycia rzetelnej wiedzy nawet w zakresie podstawowych zagadnień (np. dogmatyka, filozofia, katechetyka). Z tego powodu uważają, iż kształcą się ich gorzej niż w innych ośrodkach akademickich w Polsce, mimo że stan ten nie znajduje odzwierciedlenia w uzyskiwanych przez nich ocenach oraz nie wynika ze zdefiniowanych efektów kształcenia. Na Wydziale nie przechowuje się wszystkich prac etapowych studentów, z tego względu nie można jednoznacznie ocenić wymagań stosowanych przy formułowaniu ocen za prace pisemne. Na podstawie

udostępnionych prac etapowych można stwierdzić, iż prace te pobieżnie i w minimalnym stopniu sprawdzały umiejętności argumentowania, wnioskowania oraz stosowania przez studentów wiedzy w praktyce, raczej koncentrowały się na wybiórczym sprawdzeniu memoryzacji wybranych zagadnień.

W odpowiedzi na raport Uczelnia poinformowała, iż przygotowywane jest zarządzenie dziekana w sprawie archiwizowania prac studenckich.

W odniesieniu do kryterium dotyczącego **zasobów kadrowych** stwierdzono, iż słabym punktem kierunku są kwalifikacje dydaktyczne kadry. Już podczas wizytacji w 2008 r. studenci krytycznie odnieśli się do „wykładów nacechowanych rutyną”, co znalazło potwierdzenie podczas wizytacji. Wykłady są realizowane w wielogodzinnych blokach, co utrudnia studentom zarówno koncentrację jak i aktywny udział w zajęciach. Terminy i godziny wykładów są często zmieniane bez powiadomienia dziekanatu. Jeden z profesorów uniemożliwił przeprowadzenie hospitacji jego zajęć, twierdząc, iż je zakończył, chociaż według planu winny być jeszcze prowadzone. W trakcie hospitacji innych zajęć stwierdzono, iż prowadzący nie zawsze potrafili nawiązać dobry kontakt ze studentami oraz w małym stopniu korzystali ze współczesnych metod i środków dydaktycznych. Nie wszystkie zajęcia były zgodne z zapisami w sylabusach. Studenci nadal formułowali opinie, iż umiejętności dydaktyczne niektórych nauczycieli akademickich są niskie (monotonne czytanie skryptów, pobieżna realizacja tematów, brak różnicowania metod dydaktycznych). Mimo dobrego przygotowania merytorycznego brakuje im przygotowania dydaktycznego zarówno w zakresie planowania dydaktycznego, organizacji zajęć, stosowanych metod dydaktycznych jak i pomiaru dydaktycznego.

Uczelnia poinformowała, iż w bieżącym roku akademickim zaplanowała warsztaty dla pracowników dydaktycznych, jednak konieczne jest zweryfikowanie skuteczności prowadzonych działań naprawczych w toku powtórnej oceny programowej.

Odnosnie do kryterium dotyczącego **wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia** sformułowano zastrzeżenia, iż wprowadzić jednostka posiada przejrzysty i czytelny system zarządzania kierunkiem, a także wypracowała kompleksową procedurę oceny efektów kształcenia, jednakże nie zachowuje wypracowanych procedur i nie stosuje przyjętych narzędzi. Mimo przyjętego zadania dotyczącego gromadzenia i analizowania informacji związanych z weryfikacją efektów kształcenia, w tym prac dyplomowych oraz praktyk, z zastosowaniem w tym celu odpowiednich formularzy, nie dokonano korekty praktyk i nie przeprowadzono hospitacji zajęć dydaktycznych. Natomiast dokonana przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Programów Studiów w kwietniu i maju 2014 r. analiza prac dyplomowych ograniczyła się do kwestii formalnych, chociaż zgodnie z wypracowanym narzędziem winna obejmować adekwatność recenzji i ocen do wartości merytorycznej pracy oraz poprawność przeprowadzenia procedury antyplagiatowej z zastosowaniem „protokołu analizy pracy dyplomowej”. Zespół zapisał jedynie krótką wzmiankę, iż dokonano analizy formalnych aspektów prac dyplomowych i nie stwierdzono żadnych uchybień. Powodem takiej sytuacji był opór samodzielnych pracowników naukowych. Wydaje się, że w obecnym kształcie dojrzałości systemu brak realizacji niedawno przyjętych założeń (grudzień 2013 r.) może negatywnie wpłynąć na jego dalsze wdrażanie i funkcjonowanie, a przede wszystkim na potencjalną skuteczność w procesie weryfikacji oraz doskonalenia poszczególnych czynników wpływających na jakość kształcenia. Ponadto w budowaniu kultury jakości nie uczestniczą przedstawiciele pracowników administracyjnych. Uczelnia po wizycie Zespołu Oceniającego zapowiedziała przystąpienie do działań naprawczych w tym zakresie, jednakże efekty podjętych prac będzie można ocenić dopiero w kolejnym roku akademickim.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku „teologia” w wymienionej w § 1 jednostce powinna nastąpić w roku akademickim 2015/2016.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia uchwały.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

- 1) Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- 2) Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Marek Rocki